

TAOSIMA Ċ: Stqarrija għall-iStampa

Ikteb stqarrija għall-iStampa ta' mhux aktar minn 300 kelma msejsa fuq it-test t'hawn taht:

(60 Marka)

Sa minn Ottubru 2015 l-għadd totali tal-migranti irregolari li jidhlu fl-UE mit-Turkija qabad xejra 'l isfel. Madankollu, għal dan il-perjodu tas-sena għadu għoli. Sabiex tindirizza dan il-fenomeno preokkupanti t-Turkija tehtieg b'mod urgenti li tagħmel progress sinifikanti biex twaqqaf it-tluq irregolari ta' migranti u ta' refugjati mit-territorju tiegħu. Partikolarment kruċjali huwa t-tishih tal-operazzjonijiet fuq l-art sabiex jitwaqqaf it-tluq irregolari.

Is-sehem tan-non-Sirjani (e.g. l-Afgani, l-Iraqin, l-Iranjani, il-Pakistani, il-Marokkani, il-Bangladeshi) fost il-migranti irregolari li jasl'u, sa minn Ottubru qed jizjed. Sabiex jiġi indirizzat dan il-fenomeno, it-Turkija tehtieg li b'mod urgenti tiegħu passi ulterjuri sabiex tallinja b'mod progressiv il-politika tal-viża għalihom ma' dik tal-UE, filwaqt li tinghata prijorità lil dawk il-pajjiżi li huma sors ta' migrazzjoni irregolari lejn l-UE. It-Turkija tehtieg tiżgura li l-proċeduri applikabbli jkunu konklużi malajr kif previst mil-legiżlazzjoni nazżjonali tagħha, jew billi jinghata b'mod ċar status ta' refugjat jew billi dan jiġi miċhud. Jehtieg ukoll li t-Turkija tiżgura li l-migranti irregolari, li jkunu nstabu li ma jehtigux protezzjoni internazzjonali, jitwaqqfu milli jagħmlu ċaqliq irregolari lejn l-UE.

It-Turkija hija mitluba tagħmel rieżami tal-abbozz tal-ligi dwar il-protezzjoni tad-dejta personali – li bħalissa jinsab fl-Parlament – u tallinjah kollu mal-standards Ewropej. L-adozzjoni rapida ta' ligi adegwata dwar il-protezzjoni tad-dejta personali tippermetti li t-Turkija jkollha kooperazzjoni operattiva aktar mill-qrib mal-Ewropoli, il-Eurojust u l-agenziji tal-infurzar tal-ligi tal-Istati Membri.

It-Turkija u l-Greċja jehtigilhom izidu l-kooperazzjoni bilaterali ta' bejniethom għas-sorveljanza tal-fruntieri, għall-ġhieda kontra l-facilitazzjoni tal-immigrazzjoni illegali u sabiex l-obbligi ta' riammissjoni bilaterali bejn it-Turkija u l-Greċja jiġu implimentati ahjar.

It-Turkija hija mistiedna wkoll thejji sabiex sa mill-1 ta' Ġunju 2016 jiġi implimentat il-fehim ta' riammissjoni bejn l-UE u t-Turkija għal ċittadini ta' pajjiżi terzi. It-Turkija hija mhegga ssahha l-azzjoni tagħha kontra l-facilitazzjoni tal-immigrazzjoni illegali fiż-żoni kostali, anke f'kooperazzjoni mal-Istati Membri tal-UE interessati.

Wara fehim dwar il-Facilità tar-Refugjati fit-Turkija, l-UE min-naha tagħha trid tibda tagħti assistenza u tindirizza l-htigijiet tar-refugjati tal-Facilità mill-aktar fis possibbli. Barra minn hekk, il-Kummissjoni u t-Turkija għandhom ikunu lesti li jorganizzaw mill-ġdid il-prijoritajiet tal-programmi ta' assistenza eżistenti għat-Turkija fil-qasam tal-migrazzjoni, sabiex tirreagixxi b'mod rapidu għall-htigijiet emergenti godda. Kif indikat fl-Anness, l-oqsma prijoritariji identifikati għall-assistenza finanzjarja għar-refugjati fit-Turkija huma l-ghajjnuna umanitarja, l-edukazzjoni, l-integrazzjoni fis-suq tax-xogħol, il-kura tas-saħha u l-inkluzjoni soċjali, l-infrastruttura municipali u l-ġestjoni tal-flussi tar-refugjati. Il-valutazzjoni tal-htigijiet li għadha għaddejja se tipprovdi analiżi ddettaljata dwar id-diskrepanza fil-finanzjament, u se sservi sabiex jiġu prijorizzati l-htigijiet ta' finanzjament fis-setturi kollha. Il-Kumitat ta' Tmexxja tal-Facilità se jipprovdi gwida strategika u se jiddeciedi dwar azzjonijiet speċifiċi, ammonti u l-aħhar strumenti finanzjarji li għandhom jintużaw. L-ewwel laqgħa tal-Kumitat ta' Tmexxja se ssir fis-17 ta' Frar 2016.

It-Turkija u l-UE jehtieg li jkomplu bil-hidma tagħhom u li jrenduha operattiva abbażi tat-12-il azzjoni, mitfehma fit-28 ta' Jannar, li jappoggaw l-implimentazzjoni effettiva tal-Pjan ta' Azzjoni Kongunt.

Bhala konklużjoni, it-Turkija hija mhegga biex tkompli u saħansitra ssahha il-passi li hadet għall-implimentazzjoni sħiħa u effettiva tal-Pjan ta' Azzjoni Kongunt. Huwa importanti li l-impatt tal-isforzi kkoordinati bejn l-UE u t-Turkija jagħti rezultati malajr, b'mod partikolari billi jwaqqaf l-influss tal-migranti irregolari.

Il-Kummissjoni se tkompli bl-isforzi tagħha sabiex tiżgura l-implimentazzjoni rapida u effettiva tal-Pjan ta' Azzjoni Kongunt bejn l-UE u t-Turkija. Il-Kummissjoni se ssewi mill-qrib l-implimentazzjoni tal-PAK u se tirrapporta b'mod regolari dwaru.

(Pjan ta' Azzjoni Kongunt bejn l-UE u t-Turkija – mir-Rapport ta' Implimentazzjoni 10/02/2014)

TMIEM

4

Eżami għall-postijiet ta' Second Secretary

fis-Servizz Diplomatiku
tal-Gvern ta' Malta

KARTA TAL-MALTI

26 ta' April 2016

Hin allokat: Tliet Sigħat

AQRA B'ATTENZJONI DAN IT-TAGHRIF GĦALL-KANDIDATI

QABEL

TIBDA TWIEĠEB IL-MISTOQSIJET

Wieġeb it-tliet taqsimiet.

***Żomm quddiem għajnejk li dan huwa eżami tal-Malti u għalhekk hillek fil-kitba tal-
Ilsien Malti ser jingħataw għadd ta' marki.***

1

TAQSIMA A: Traduzzjoni Aqleb f'Malti idjomatiku

(70 Marka)

The Next Pattern of Conflict

World Politics is entering a new phase, and intellectuals have not hesitated to proliferate visions of what it will be – the end of history, the return of traditional rivalries between nation states, and the decline of the nation state from the conflicting pulls of tribalism and globalism, among others. Each of these visions catches aspects of the emerging reality. Yet they all miss a crucial, indeed a central, aspect of what global politics is likely to be in the coming years.

It is my hypothesis that the fundamental source of conflict in this new world will not be primarily ideological or primarily economic. The great divisions among humankind and the dominating source of conflict will be cultural. Nation states will remain the most powerful actors in world affairs, but the principal conflicts of global politics will occur between nations and groups of different civilizations. The clash of civilizations will dominate global politics. The fault lines between civilizations will be the battle lines of the future.

Conflict between civilizations will be the latest phase in the evolution of conflict in the modern world. For a century and a half after the emergence of the modern international system with the Peace Westphalia, the conflicts of the western world were largely among princes – emperors, absolute monarchs and constitutional monarchs attempting to expand their bureaucracies, their armies, their mercantile economic strength and, most important, the territory they ruled. In the process they created nation states, and beginning with the French Revolution the principal lines of conflict were between nations rather than princes. In 1793, as R. R. Palmer put it, “The wars of kings were over; the wars of peoples had begun.” This nineteenth-century pattern lasted until the end of World War 1. Then as a result of the Russian Revolution and the reaction against it, the conflict of nations yielded to the conflict of ideologies, first among Communism, Fascism-Nazism and liberal democracy. During the Cold War, this latter conflict became embodied in the struggle between the two superpowers, neither of which was a nation state in the classical European sense and each of which defined its identity in terms of ideology.

These conflicts between princes, nation states and ideologies were primarily conflicts within Western civilization, “Western civil wars”, as William Lind has labeled them. This was as true of the Cold War as it was of the world wars and the earlier wars of the seventeenth, eighteenth and nineteenth centuries. With the end of the Cold War, international politics moves out of its Western phase, and its centre-piece becomes the interaction between the West and non-Western civilizations and among non-Western civilizations. In the politics of civilizations, the peoples and governments of non-Western civilizations no longer remain the objects of history as targets of Western colonialism but join the West as movers and shapers of history.

Samuel P. Huntington, The Clash of Civilizations?

2

TAQSIMA B: Taqsira

Qassar dan li ġej kemm jista' jkun fi kliemek f'bejn 150 u 180 kelma.

(70 Marka)

Minkejja avvanzi li saru tul kważi nofs seklu ta' indipendenza, bil-Malti llum rikonoxxut bhala lingwa tal-Unjoni Ewropea, u bil-Prim Ministru għal darba wara l-oħra pubblikament ifahhar lill-kteb Malti u lill-awtur Malti, ċerta dipendenza żejda baqgħet terfa' rasha sal-lum u timponi ruħha b'forza f'pajjiżna stess, fuq uliedna stess. M'hemm dubju li l-għarfien tal-Ingliż u lingwi oħra hu għodda prezjuża li tsawa d-deheb, imma dan sa fejn għandu jfisser l-eskluzjoni tal-ilsien nativ hekk minsuġ fis-sentiment, fl-espressjoni u fl-identità? Din hi dilemma li tridu niffaccjawha u nirrizolvuha.

Artikolista Malti-Awstraljan kiteb dan l-aħhar fl-istampa lokali li hafna minn dak li jingħad dwar l-ilsien Malti fl-Awstralja joriġina minn “emozzjonijiet nejjin”; qal li l-Ingliż hu ferm iżjed utli u li, skont hu, wasal iż-żmien biex l-ilsien Malti fl-Awstralja “jindifen”; l-għarfien tiegħu ma jgħib l-ebda benefiċċji ekonomiċi.

Din il-Konvenzjoni trid tqis jekk din hijiex pożizzjoni veritiera u realistika inkella waħda idjosinkratika u eżaltata li taffigura allura ma' x'jidhrilhom dawk li f'kumunikat riċenti ssejhu “il-pessimisti”:

“Mhix triq faċli. Qed naqdfu kontra l-kurrent imma d-dghajsa, għalkemm bil-mod il-mod, miexja 'l quddiem ... Hawn bosta Maltin – tfał, zghazagh u kbar – li jixtiequ jikkellmu, jiktbu u jaqraw bil-Malti sew. Il-Malti huwa il-sien qadim u sabiħ u għandna nħobbuh u nqunu kburi meta nużawh ... Hafna pajjiżi ikbar hafna minna, bħall-Awstralja, mgħandhomx il-sien tagħhom u jinqadew b'ilsien barrani ...”

L-ilsien hu mera tal-grajja, in parti hu hallieq tagħha, ifisser l-ispiritu tal-bniedem, in parti dak li jagħmlu minn hu, għaliex il-lingwa hi hsieb u azzjoni fl-istess waqt, razzjonali u emottiva: hekk din toħroġ l-esseri shiħ; fl-aħhar mill-aħhar il-bniedem miegħu nmifsu qed jgħix. Kif japprezza kull min għandu l-fundamenti umani li sawru iċ-ċivilità Ewropea, il-lingwa mhijex biss sintassi, l-eċċellenza ma tigix mix-ximjotar jew mir-rinunzjar, u l-flus mhumiex kollox; iżda l-lingwa waħedha lanqas mhi kollox, wisq inqas fl-emigrazzjoni fejn l-ambjenti skolastiċi u soċjali jinbidu u jistfumu.

Kif għallimna Dun Karm, il-poeta nazzjonali, awtur tal-versi tal-Innu Malti, f'poezija li suppost jafha kulhadd: “Fobb jekk jiswielek l-ilsna barranija, iżda le tbarri li min hu ta' gewwa.”

Dan nassumi li kellu jimplika primarjament għal Malta mnifisha. Għaliex m'għandux japplika wkoll għal Malta l-oħra, dik 'il barra minn Malta? Il-fiziku ma jirringrazzja lill-ispiritwali, wisq inqas illum meta d-distanzi eżienu. Ovvjament il-sna Ewropej iktar mifruxa bħall-Ingliż, il-Franciz, l-Ispanjol, it-Taljan u oħrajn, anki bħac-Ċiniz, jafu jkunu meħteġa jekk mhux indispensabbli għal kuntatti internazzjonali u anki għall-edukazzjoni speċjalment f'xi branki tagħha x'aktar iddominati mill-Ingliż jew l-Amerikan, bħall-kompjuters, il-kimika, il-matematika, l-ingenjerija, forsi l-bijoloġija u x'na' jien. Hu ferm diffiċli u pratikament impossibbli però li tippenetra tasew il-kultura u n-nazzjonalità tal-bniedem mingħajr intimità mal-lingwa jew il-lingwi li jisquhom, sabiex tgħarbel u tfisser l-identità ta' nazzjon li għad għandu x-xewqa għall-hajja. L-ewwel haġġ li jagħmel kull antropologu hi li jitgħallew l-ilsien ta' dawk li jkun irid jipprova jifhem. Daqstant iehor hu faċli, speċjalment f'ambjent assimilatattiv strangier, li l-lingwa nattiva tintilef, u bosta lingwi sfortunatament qegħdin jintilfu. F'Malta stess illum sirt issib xi żewġ soċjoloġi jiddubitaw f'għumal lokali bl-Ingliż mill-eżistenza ta' identità nazzjonali Maltija, mingħalihom jgħbdu s-saqajn ta' zghazagh li jivvalutaw il-bilingwalizmu jew inkella jgħidu u jiktbu, anki barra, li pajjiżna hu stat mingħajr mhu nazzjon sejn. Dawn mhumiex rappreżentattivi wisq imma tfaċċaw, forsi konsegwenza tal-hekk imsejjah 'post-modernizmu' li jirrelativizza kollox u lil kulhadd bla qies.

Tabilhaqq seta' kien iżjed faċli – ngħidu ahna fl-artijiet anglofoni u frankofoni – li tintilef il-lingwa milli r-religjon, li baqa' fattur iehor ewlieni fl-identità Maltija. Dan l-aspett religjuż ukoll madankollu jinsab taht pressjoni f'dinja dejjem iżjed xjentifika, konsumerista, teknoloġika u globalizzata, miftuha għal kull forma ta' twemmin u ta' mgħiba, iktar minn qatt qabel. X'se jibqa' allura minn dik l-identità storikament Maltija – l-ilsien, l-istorja, il-fidi, il-familja, il-kċina, il-bżulija, ir-rispett, il-folklor, il-komunità, u x'na' jien – minn dik l-għagna ta' wirt soċjokulturali, dik il-forma mentis modesta iżda essenzjali, li mantniet ġenerazzjoni wara l-oħra ta' emigranti?

(H. Frendo, Maltin “Ta' Barra” u Maltin “Ta' Gewwa”: Kif ser inharsu u ngħinu l-etniċità Maltija fid-Dinja? F'Convention of Maltese Living Abroad 2010, Ministeru tal-Affarijiet Barrani, 2010)

3